

1729.

1. Ehrenhaus, Christianus Gualter: *De matrimonii iuram
feminarum sexu masculinis similitate in dō.*
2. Gellius, Joh. Constantinus: *De senia aetatis.*
3. ^{a. b.} Lorenz, Antonius Josephus: *De iure aggratiandi*
4. ¹¹ Loescherus, Christianus Wilhelmus: *Ordinatio sine
titulo, clerico protestantium collata, licita et
utilis.*
5. ^{a. b.} Reinkhardt, Tob. Jac.: *De eo, quod circa exorta-
nem in bona feudalia iustum est. 2 Sept. 1729
r. 1745.*
6. Reinkhardt, Tob. Jac.: *De turbatae effectus respectu
tertii*
7. Reinkhardt, Tobias Jac.: *De uxore in donatione*
8. Reinkhardt, Tobias Jac.: *De distinctione sponsationum
in publica et clandestina*

9. Reinkhardt, Tob. Jac.: De diverso furto secundum
 jus civile et Germanicum ita.
10. Reinkhardt, Tob. Jac.: Dissertatio juridica inaus-
 ridens quaestiones quasdam illustres tam in foro
 quam cathedra vivebatas.
11. Reinkhardt, Tobias Jac.: De iis, quae nobis inventis
 sunt.
12. Rothermann, Dr. Rich.: De testamento unico syllaba
 in confecto et perfecto.
13. Rüdingerus, Frach. Christianus: De aere praterito
 ad alimenta nepoti illegitimo praestando obstricto.
14. Streck, Conradus Wilhelmus: De cessione
 bonorum famam non suggillantem.
15. Streck, Con. W. Ch.: De venditione necessaria

16. Streit, Com. Wilhelm: De conditione fortitudo
17. Streit, Dr. Philippus, Facult. juridice decanus l. b. s.
(ad disputationem in aq. Jacobi Henrici Wintzgeri invitat.)
18. Streit, Dr. Philippus, Facult. juridice decanus l. b. s.
(ad disputationem in aq. Dr. Caroli Reiskeltri invitat.)
19. Streit, Dr. Philippus, Facult. juridice decanus l. b. s.
(ad disputationem in aq. Fradriki Christiani Rudingeri
invitat.)
20. Streit, Dr. Philippus, Facult. juridice decanus l. b. s.
(ad disputationem in aq. Franci Christiani König
invitat.)
21. Streit, Dr. Philippus, Facult. juridice decanus l. b. s.
(ad disputationem in aq. Alberti Christiani Ludwig
invitat.)
22. Streit, Dr. Philippus, Facult. juridice decanus l. b. s.
(ad disputationem in aq. Christiani Volcetti Wreschenf invitat.)

23. Tengell, Ernestus, Facult. juridicæ . . . Prodecanus:
... et lect. cursoriam . . . hacque finita disputationem
honorum in aq. . . a Joh. Constantino Gellio . . .
habendas iuritat.

24. Tengelius, Ernestus, : De decreto distributionis
in concursibus civitatis nonnulli receptis

25. Tengell, Ernestus, Facult. juridicæ . . . Prodecanus:
et lect. curs. . . hacque finita Do. inauguralium,
a Christiano Wilh. Klaubart. . . habendas. . . iuritat.

26. Tengelius, Ernestus, Facultat. juridicæ . . . Prodecanus:
Programma inaugurali, quæ . . . iuritat. . . et Disser-
tationem inaug. . . a Christiano Wilhelmo Loescher
habendam.

27. Tengell, Ernestus: De iure prohibendi, quæ civitates
Saxonicæ utantur.

1729,2
Q. D. B. V. 2
DISSERTATIO INAUGURALIS JURIDICA,

DE

VENIA ÆTATIS
SECUNDVM JVS
ROMANVM

ET

LL. GERMANIÆ HODIERNAS,

QVAM

CONSENTIENTE

INCLVTA FACVLTATE JURIDICA

IN PER-ANTIOVA ERFFVRTENSIVM
ACADEMIA

SVB PRÆSIDIO ALTISSIMI

PRO

SVMMIS IN VTROQVE JVRE HONORIBVS
CAPESSENDIS

IN AVDITORIO JCTORVM MAJORI

DEFENDET

JOH. CONSTANTINVS GELLIVS,

Dresdensis,

ibidemque Advocatus immatriculatus.

DIE XIV. MARTII M DCC XXIX.

ERFORDIÆ,

Litteris GROSCHIANIS, Acad. Typogr.

D I S S E R T A T I O I N A U G U R A L I S J U R I D I C A

Q. D. A. N.

DE

V E N I A E T A T I S
S E C U N D U M J U S
R O M A N U M

ET

I L L G E R M A N I E H O D I E R N A S

CONSENTIENTE

I N C E N T A F A C U L T A T E J U R I D I C A

I N P R A E S E N T I A E R E C T O R I S
A C A D E M I A E

S U B P R A E S I D I O A L T I S S I M I

PRO

S Y M M I S I N V T R O Q U E J U R E H O N O R I B U S

C A P T A N D I S

I N A U D I T O R I O J U R I S M A J O R I

GRADU

J O H . C O N S T A N T I N U S G E L L I U S

D O C T O R

I D E M Q U E A D V O C A T U S I M M U N I C I P A L I S

D I E X I V M A R T I I M D C C X L X

E R F O R D I A E

L I N E A G R O E S C H I A N I S A C A D . T Y P O G R .

CONSPECTVS
TOTIVS DISSERTATIONIS.

PROOEMIUM.

CAP. I.

DE

VENIA ÆTATIS SECUNDVM JVS CIVILE CON-
SIDERATA.

§. I. <i>Textus l. 2. C. d. his qui Veniam ætatis impetraverunt.</i>	§. VI. <i>Modus quo impetrabatur.</i>
§. II. <i>Definitio veniæ ætatis.</i>	§. VII. <i>De numero Testium in sceminis.</i>
§. III. <i>Quis Jure Romano veniam ætatis concesserit?</i>	§. VIII. & IX. <i>Effectus veniæ ætatis.</i>
§. IV. <i>Cui concessa fuerit?</i>	§. X. <i>En arrantur Casus quibus hic Effectus cessat.</i>
§. V. <i>Tempus quo concessa fuit.</i>	§. XI. <i>De Restitutione in integrum contra Veniam ætatis.</i>

X 2

CAP. II.

CAP. II.
DE
VENIA ÆTATIS SECUNDVM IVS GERMANI-
CVM ET HODIERNVM.

§. I. Ignota priscis Germa-
nis Venia ætatis.	manico ex concessa ætatis
veniã resultantes.
§. II. III. & IV. Aquo Jure
Germanico Venia ætatis im-
petretur?	§. IX. Casus quibus Minori-
bus æquiparantur Veniam
ætatis adepti.
§. V. Quinam eam impetrent?	§. X. Restituuntur in inte-
grum qui veniam ætatis
impetrarunt contra eam
concessam.
§. VI. Anni quibus ea impe-
tretur.	
§. VII. Modus.	
§. VIII. Effectus Jure Ger-	§. XI. Conclusio.

PROOE.

PROÆMIVM.

Secundum Statum, qui est conditio hominum vel à natura vel à lege profecta, homines inter alias innumeras pene divisionem species dividuntur in Minores & Majo-
res. *vid. tot. Tit. d. min. XXV. annis.* Illi, uti tironibus in Jure patet, Jure Romano quoad annum vigesimum quintum expleverint, potestati, seu potius auctoritati Curatorum subjacebant. Sed citius ab ea & extra ordinem quasi liberabantur, venia ætatis impetrata. *l. 2. C. d. his qui ven. et.* De qua nobilissima materia tum secundum Jus Civile Romanum tum & Jura Germanica LLque patrias considerata, cum in præsentiarum agere nobis constitutum sit, benignissimum

A

simum

simum Numen, ut gratia sua cœptis annuat, devotis precibus rogamus.

CAP. I.
DE VENIA ÆTATIS SECUNDVM JVS
CIVILE CONSIDERATA.

§. I.

Est igitur lex cardinalis in Jure Romano quæ de venia ætatis disponit *L. 2. ex Tit. C.* qui totus agit de his, qui veniam ætatis impetraverunt. Cujus verba sic sonant:

IMP. CONSTANT. *A. ad Verinum.*

P. P.

Omnes Adolescentes qui honestate morum præditi paternam frugem vel avorum patrimonia gubernare cupiunt, & per hoc Imperiali auxilio indigere cœperunt, ita demum ætatis veniam impetrare audeant, cum vicesimi anni metas impleverint, ita ut post impetratam ætatis veniam iidem ipsi per se Principale beneficium allegantes, non solum per scripturam annorum numerum probent, sed etiam testibus idoneis advocatis, morum suorum instituta, probitatemque animi & testimonium vitæ honestioris edoceant. §. I. Fæminas quoque quas morum honestas mentisque solertia commendat, cum octavum & decimum annum egressæ fuerint, veniam ætatis impetrare sancimus: Sed eas propter pudorem ac verecundiam feminarum cœtui publico demonstrari non cogimus sed præcepta ætatis venia annos tantum (ætatis) probari (posse) testibus (quinque) vel instrumentis, missò procuratore, concedimus,

mus, ut ipse etiam in omnibus negotiis tale jus habeant, quale
 & mares habere prescripsimus, ita tamen ut prædia sine decre-
 to non alienent. §. 2. Sed Senatores quidem Clarissimi Viri
 in hac regia Urbe commorantes apud sublimitatem tuam: ce-
 reri vero apud Prætores, in provinciis autem omnes apud ea-
 rum Rectores de suis moribus & honestate perdoceant. §. 3.
 Hi vero qui contra memoratam dispositionem veniam ætatis
 à Principali clementia impetraverint, sciant eam nullas vi-
 res obtinere. Dat. III. Kal. Jul. Romæ CRISPO II. & CON-
 STANTINO CÆS. II. Conf. 321.

§. II.

ob 2 Describimus ex hac lege veniam ætatis, quod sit
 Jus minori, qui annorum numerum legitime proba-
 vit, & morum animique probitatem apud Judicem
 rite perdocuit a Summo Imperante concessum, vi cu-
 jus æque ac major liberam de rebus suis disponendi
 facultatem nanciscitur. Aliam vide in S F O R T. Odd.
 Tr. d. Restit. P. I. qu. 23. art. 9. n. 40.

§. III.

Solus igitur Princeps s. Imperator est, à cujus cle-
 mentia venia ætatis impetratur t. tit. C. de his qui ven-
 iatatis impetrarunt. Conf. COCCEJI Jus Controvers.
 L. IV. T. IV. qu. 2. quæ licet olim perraro data sit. l. 3. ff.
 d. Min. postea tamen frequens facta fuit. Neque cui-
 vis alii judici, quacunque ille dignitate fuerit gavifus,
 simultanea ea potestas competeabat, ideo quod erat
 quædam dispensatio contra Jus Civile, quam solus
 Princeps concedere poterat, nisi, quod tamen legibus
 expressum haud continetur, delegata illi à summo Prin-
 cipe esset, quod ipsum Principem facere potuisse, ne-

quit dubitari. Equidem ob stare assertioni nostræ, penes solum Imperatorem jure Romano recentiori potestatem concedendi ætatis veniam fuisse admodum graviter videtur NOVELLA LEONIS XXVIII. verbis: *non tantum Imperator (minoribus) rerum suarum procuracionem administracionemque concedet; verum etiam quibus cujusque loci magistratus obtigerit, quique plenam jurisdictionem habent.* Ad quam respondemus, sive Magistratus non vi Magistratus, verum ex speciali delegatione eam concessisse, & totum negotium adhuc à Principe etsi mediate esse perfectum; hoc enim est quod de LLatoris providentia addit LEO IMPER. & de difficultate principem adeundi præmisit; sive per hanc Novellam, quæ uti omnes Leonis receptæ in Imperio nunquam fuerunt, nec pro authenticis habentur, Juri Justiniano & in eo Legi nostræ à Constantino Imp. lata non derogari. V. HILLIGER in *Donell. enucl. L. XXVI. cap. 2. p. 1392.* Aliter adhuc JCTi veteres BARTOLVS in *l. 3. ff. de Jurisd.* cum BALDO ad eam, sentiunt. Quorum alter veniæ ætatis concessionem meri Imperii, alter mixti esse voluit. Sed utrumque confutavit PET. MÜLLER ad *Struv. Tit. de Minor. Exerc. VIII. §. 53. lit. 9.* Sed alia longe res est si in pristina Reipublicæ Romanæ recurramus tempora, quibus potestas hæc ætatis veniam concedendi juxta cum summa potestate penes populum erat. Id quod ex exemplo cum SCIPIONIS AFRICANI apud CASSIODORVM & ARNISÆVM *d. J. M. L. II. c. 3. n. 15.* qui se, ajebat, satis annorum habiturum, si populus Romanus modo voluerit, tum & POMPEJI, NERONIS, AVGVSTI, &c. apud PLVTARCHVM

CHVM & SVETONIVM in horum Vitis constat. Sed immutato Reipublicæ statu, hoc cum omnibus aliis jus ad Imperatorem devolutum fuit. Conf. MYLER. ab EHRENBACH *Etol. Ord. Imp. C. I. §. 4.* Cœperunt tamen subsequētis temporibus Consules æque ac Præsides Provinciarum, minoribus ætatis indulgentiam concedere, & rerum administrationem liberam decretis super hac re datis, permittere quæ in *l. 3. pr. ff. d. Minor.* sustulit Severus Imperator. Vid. DVAREN. ad *Tit. C. d. his qui ven. ætat. in med.* Ex quo tempore nemo, nisi Imperator solus hanc potestatem minoribus ætatis veniam concedendi exercuit.

§. IV.

Minores vero sunt quibus hæc venia ætatis contingebat. Sub quo nomine omnis is sive mas, sive fœmina venit, qui nondum implevit annum XXV. *l. 13. ff. d. V. S.* Constat enim inter omnes, hos nihil profus absque interventu Curatoris peragere posse, & ejus ætatis in LLbus censei, ut sua negotia tueri non possint *pr. J. d. Curator.* Hinc si honestate morum præditi paternam frugem vel avorum patrimonia gubernare cupiant, hoc Imperiali auxilio adjuvantur. Quod ipsum tamen eos, quibus rerum recte gerendarum judicium adhuc deest, sicut & furiosos, mente captos aliosque simplicitate morum iis feresimiles percipere non debere, *Novella Leonis §. anteced. citata,* prohibet, & *arg. Legis nostræ confirmatur.* Equidem excludit ab hoc privilegio Virgines WESENBECK. *Addit. Marginal. ad Bartol. l. 2. nostram.* Sed falso, cujus rei rationes vide in FINCKELTHAVS. *Disp. de Venia æta-*

ris Concl. 8. habit. Lips. 1642. In prodigo vero cum qui propositus est dispositioni huic finis, ut bona recte administrarentur cesset, hinc neque ejus farinae homines privilegio ætatis gaudere possunt, cum, ut honestate morum præditi sint adolescentes, qui eam impetrare audeant, in Lege nostra expressè sanciat. Vid. P. MÜLLER *ad Struv. Exercit. VIII. L. IV. T. 4. §. 53. lit. 7.* Utrum vero qui infamiam ex facto aliquo turpi contraxit indignus pariter videatur, qui veniam hanc ætatis impetret, cessante ea ipsa ratione nimirum honestate morum, aliorum judicio esto relictum. Spuriis tamen venia ætatis haud deneganda. PETR. MÜLLER *l. c. lit. 7.*

§. V. Circa tempus quo veniam ætatis petere Romanorum jure licuit, ingens differentia in sexu se exerit, jussis maribus, ut non nisi cum vicesimi anni metas impleverint, eam impetrare audeant, sed foeminis è contra cum octavum & decimum annum egressæ fuerint, ad illum obtinendam admittis. Anxie autem in indaganda ratione, cur foeminis biennio citius, venia ætatis concessa fuerit de sudarunt Jcti. BACHOVIVS negat, solidam ejus rei rationem dari posse. Contra BREDERODIVS *ad Schneidew. Comment. ad Instituta* hanc affert quod quamvis Judicium muliebri plurimum infirmius sit virili, tamen quæ natura solertiores sunt, si ad virtutem pergant, celerius maribus prudentes fieri, propterea quod vehementiores multo in foeminis affectiones sint, quam in viris. Alii ita inferunt; quoniam foeminae citius à tutela liberantur, ita etiam si velint,

lint, à Cura possent, quem in modum & ipse LLator in
L. un. C. Theod. d. his qui ven. et. argumentatur, qui ad-
 dit, fieri id præprimis, quod non tam prodigæ aut mi-
 nus ad rem attentæ soleant esse quam masculi, Bono-
 rum autem ergo dentur Curatores. Nos cum BRUN-
 NEMANNO in *Comment. ad l. 2. nostram C. d. his qui ven. et.*
 facimus, afferente rationem cur foeminae citius capa-
 ces sint veniæ ætatis impetrandæ patere ex eo, cur
 citius pubescant & adultæ fiant, quam mares. Interim
 illud Imperatorem ex Jurisprudencia Græca quæ anno
 demum XX. finivit pueritiam hausisse vult JOH. PE-
 TER a LVDEWIG in *differentiis Jurium in ætate pube-
 rum & majorum. Hal. 1725. Cap. I. §. 7.*

§. VI.

Ad modum progredimur, quo venia hæc ætatis
 minoribus conceditur qui pro diversitate sexus diver-
 sus quoque in Lege nostra invenitur Masculis enim co-
 ram magistratu ordinario inferiore præsententes se siste-
 re ibique specialiter, præter ætatem, honestatem mo-
 rum quoque juxta cum animi solertia docere incum-
 bebat; Secus ac foeminis, quæ propter pudorem &
 verecundiam sexus sui cœtui publico demonstrari non
 cogebatur sed annos tantum ætatis misso procuratore
 probare ipsis concedebatur. Nec ad probationem
 morum ita astrictæ erant, cum sufficeret, si eas mo-
 rum honestas mentisque solertia, quasi certa fama
 commendaret *l. 2. C. de his qui ven. et. & l. un. Cod. Theod.*
eod. v. FINCKELTHAVS. Differr. d. Venia ætatis Concl. 12.
 Dissentit BRUNNEM, in *Commentar. in Cod. ad h. l. &*
STRAVCH. Disp. d. ven. ætatis, habit. Jen. 1674. C. IV.
 §. 14.

§. 14. Paria tamen utriusque sexus Jura erant, primo in loco, ubi anni ætatis probandi, qui erat magistratus cujusque ordinarius, & pro dignitate, qua fulgebant, vel Præfectus Prætorio, vel Prætor, vel denique Provinciæ cujusvis Rector. Deinde sive mas s. fœmina probationem eam vel per scripturam vel per testes, quo in Casu numerus quinquenarius (secus ac in aliis Causis, ubi probatio duobus testibus absolvitur & quos adhuc sufficere falso asserit STRAVCH. *Disp. de Venia ætatis habit. Jen. 1674. C. IV. §. 12.*) Lege nostra exigitur, peragebant, ita tamen ut inter testes etiam consanguinei admitterentur, qui de numero annorum deponerent *l. 7. ff. de Tutel.* Quo facto ipsa concessio veniæ ætatis ab utriusque sexus personis non nisi ab ipso Imperatore impetrabatur. *l. 1. C. d. bis qui ven. ætat.*

§. VII.

Notavimus superius STRAVCHIVM 2. testes in masculis ad probationem ætatis & morum sufficere statuentem, qui tamen in fœminis numerum quinarium testium ex ratione quod absentia propriæ personæ per testium numerum sit compensanda requirit. *Disp. cit. c. IV. §. 14.*

§. VIII.

Restat, ut, qui effectus ex concessa ætatis venia Jure Romano resultent, proponamus. Quos in Definitione superius §. II. diximus esse, ut minores, impetrata ea, æque ac majores liberam de rebus suis disponendi facultatem nanciscantur, *L. 12. C. d. Admin. Tut.* Est igitur primus & præcipuus Effectus, quod in Civilibus quidem causis pro majoribus censeantur. *l. 10. ff. d. Appell.*

d. Appellat. & à potestate Curatoris liberentur. *l. i. C. d. his qui Ven. et.* Currit tamen hæc majorennitas non nisi à momento insinuati Rescripti quo venia ætatis minori decreta est. MYLER. ab EHRENBACH. *Etol. Ord. Imp. Cap. 5. §. 4.* Interim inter ætatem à Principe hoc modo impetratam & ætatem justam à Legibus anno XXV. definitam in Civilibus nihil plane interest, exceptis Casibus §. *subsequenti* enarratis, ubi expresse perfecta & legitima seu à Legibus definita ætas requiritur, ejusmodi enim esse minor ejusmodi non intelligitur. *l. f. C. d. his qui ven. et.* Hinc fictitiam eam nuncupat ætatem cujus quis veniam impetravit. SFORT. ODD. *d. Restit. in integr. P. I. Qu. 23. art. 9. n. 44.*

§. IX.

Emanant ex hoc, quod pro majore habeatur ejusmodi minor, alii longe nobilissimi Effectus, verbi gratia 2) potestas standi in judicio absque Curatore. *l. 10. ff. d. appellat. SANDE Decis. L. I. T. II. Def. 1.* Poterant 3) tanquam patres familias res suas libere administrare & absque spe restitutionis de iis contrahere. *l. i. C. d. his qui ven. et. LIPSK. Cent. 2. Observ. 10. n. 7.* eas vendere, loco venditarum alias rursus coëmere. Siquidem Princeps bona concedendo videtur etiam obligationes cedere. *l. 21. ff. d. V. S.* Qua in Lege PAVLVM *Crum* respicere ad veniam ætatis autor est VLPIANVS in *l. 3. ff. d. Minor.* Ceterum & ex *leg. 3. ff. d. Sententiam Passis* constat bonorum appellatione etiam obligationes venire. *Conf. GERARD. NOODT ad Edict. Praet. de Pactis Cap. 20.* Valide 4) fidejubere & personaliter pro aliis intercedere poterant, per ea quæ tradit HERING. d. Fi.

B

d. *Fidejussoribus* Cap. VII. n. 109. & BRUNNEMANN. ad L. 3. C. d. *bis qui ven. aet.* Licet quoque ipsis 5) contractus celebratos in aetate pupillari à tutore resolvere. Sic v. g. locationem à Tutore factam per veniam aetatis à minoribus obtentam resolvi asserit. MYLER. ab EHRENBACH in *Etol. Ord. Imp. Cap. 5. §. 2.* Neque minus 6) donationes modicas ejusmodi minori concedendas esse merito censendum est. Denique 7) qui aetatis veniam impetravit, longius spatium petendi restitutionem circa actus ante adeptam veniam gestos, habet, quam qui major factus est naturaliter. Semper enim eam usque ad annum XXV. petere potest. l. 5. pr. C. d. *Temp. in integr. restit.* LUDOVICI in *distinct. Jurid. L. IV. T. IV. Dist. 3.* Utque rem universam brevibus expediamus: Quaecunque minores cum Consensu Curatoris facere possunt, illud postquam veniam aetatis impetrarunt ipsis solis facere licet. l. 12. C. de *Admin. Tur.*

§. X.
Sed simili cum ceteris minoribus conditione illi qui pro majoribus ex Principis indulgentia declarati sunt, gaudent I) quoad admissionem ad honores ad officia publica, ex ratione, quod per veniam aetatis iudicii defectus & mentis maturitas non suppleatur v. MYLER ab EHRENBACH *Etol. Ord. Imp. Cap. 7. §. 5.* & P. MÜLLER *ad Struv. Exerc. VIII. L. IV. T. 4. §. 43. l. 2.* II) Interdicta ipsis est alienatio bonorum immobilium & mobilium pretiosorum. l. 2. C. d. *bis qui ven. aet.* & l. 3. C. eod. l. 22. C. d. *Admin. Tur.* Quam sine decreti interpositione fieri Leges vetant, licet quoad posteriora dis-

diffentiat FVLGOS. *ad d. l. 2. C. d. his qui ven. et.* Nisi potestas alienandi nominatim à Principe fuerit concessa. *arg. l. 2. C. quib. Decret. non est opus.* Cujus rei ratio hæc est, quod bona immobilia nec cum Curatore alienare minor potest. *d. l. 3. C. de his qui ven. et.* Excipitur tamen si ex parentis conventionem fundus ab eo emtus à minore, cui ætatis venia fuit concessa, sit retrovendus, tum enim is absque decreto contractum ejusmodi celebrare potest. *l. 1. C. quand. decret. non est opus. Add. BRVNNEM. ad l. 3. C. d. his qui ven. et.* Quamvis alias nec restitutioni locum esse in casu, ubi minor, qui veniam ætatis impetravit, prædia sine decreto alienavit, censendum sit, ideo, quod nulla ipso jure ejusmodi alienatio foret. III. Pignoris quoque loco dandi bona immobilia potestas ademta est minoribus pro majoribus declaratis *per l. 3. C. de his qui ven. et. & BRVNNEM. ad eam nisi pariter Judicis decretum accedat.* Neque minus IV. prohibetur minor tum proprietatem bonorum immobilium tum possessionem nisi in Summarissimo in judicium deducere, cum regula generalis sit, quod qui rem alienare nequit, eandem etiam in judicium deducere non possit. *per text. in l. jusjurandum 17. §. 2. ff. de Jurej.* eo quod ubi amiserint actionem rem alienant. Vid. DVAREN. *Comment. ad Tit. C. d. his qui ven. et.* CHRISTINÆVS *Decis. 132. n. 12.* ANTON. FABER *in Rational. ad l. 17. ff. d. Furam.* Arcentur porro V. à Tutela fratrum impuberum, ideo quod licet ex Indulgentia Principis per veniam ætatis jus propria bona administrandi obtinuerint, hoc tamen ad alienas s. fratrum impuberum res

non sit extendendum, neque quoad tertium privilegium hoc locum habeat. *arg. §. 13. J. d. Excusat. Tut. j. §. un. J. d. Fiduciar. Tutel.* VI. Nequeunt in arbitrium eligi. *l. 8. ff. d. muner.* Nec VII. legatum in Causis testamentariis ante annum XXV. completum capere. *l. f. C. d. bis qui ven. aet.* Testator enim terminum confectum respexisse merito censetur, nisi aliud dixerit. *VITRIAR. Inst. Jur. publ. L. III. T. 2. §. 24.* Non habentur VIII. pro majoribus in Legibus & Statutis poenalisibus *l. 41. C. d. Transact.* sed nihilominus poenae mitigationem aetatis minorennis praetextu petere possunt. *Conf. HILLIGER. in Donell. Enucl. L. XXI. Cap. 12. lit. Y. in not.* IX. Bona in feudum dare sine decreto ipsis non licet, quia similis haec in parte conditio minorum omnium est, seu petita est seu non aetatis venia. *a. l. f. C. d. bis qui ven. aet.* Quod ipsum tamen alii limitant, nisi infeudationem minor juramento confirmaverit, ubi decreto opus non sit *per Auth. Sacramenta puberum C. si adv. Vendit. STRUV. Syntagm. Jur. Feud. Cap. 5. th. 4. n. 2. §. 4.* Bernhard von Hoer *In- roduct. in Jurispr. priv. p. 352.* X. Provocare ad divisionem ipsis non permittitur. *Vid. BÖHMER. Diss. de Jure dispens. Sect. II. Cap. 1. §. 14.*

§. XI.

De restitutione in integrum contra impetratam annorum veniam, sub finem Capitis hujus mentionem quoque facere liceat, siquidem & ejus in Jure Romano vestigia apparent. Poterant sc. minores impetrata venia observantes, se non esse satis aptos ad res administrandas adversus eam restitui *a. l. r. C. d. bis qui*

qui

qui Ven. at. SFORT. ODD. d. Restitut. Qu. 23. num. 45.
 MAVRIT. de Restit. in integr. c. 226. eo effectu, ut minores iterum declararentur quoad actus futuros, modo illa ab ipso Principe esset impetrata: cum prætor eam ideo, quia inferior contra factum superioris non restituat concedere nullo modo posset. l. 3. C. si adv. rem judic. Conf. COCCEJ. Jus Controv. L. IV. T. IV. Qu. 2. Ubi & ad Objectiones responderetur. Sed non dabatur ea, recte pronunciantem modo laudato summo Jcto COCCEJO l. c. Qu. 4. contra actus medio tempore gestos, ne qui cum illis, qui veniam ætatis impetrarunt, contraherent, principali rescripto circumscribi viderentur. Tamen si enim negari nequeat, quod actus ejusmodi gesti sint ex lubrico, certo tamen certius est, Lubricum ætatis ejusque beneficia definita jure positivo contraria Dispositione Civili auferri iterum potuisse, id quod factum venia ætatis concessa, imprimis cum ea non nisi inquisitione in mores facta impetraretur. Neque huc facit, quod, cum per restitutionem omnia in pristinum statum reducerentur, ideo & medio tempore gesta pari modo pro non factis forent habenda. Solum enim illud modo in pristinum statum restituebatur, contra quod petita erat restitutio, quæ neque petebatur neque peti poterat contra actus post veniam ætatis adeoque à majore gestos, sed contra actum petitionis veniæ quem minore ætate & minor gesserat. Vid. WESENBECK. in Comment. ad Codic. L. II.

T. 45.

B 3

CAP.

CAP. II.
DE VENIA ÆTATIS SECUNDVM
JVS GERMANICVM ET HO-
DIERNVM.

§. I.

Pergimus jam investigare in hoc Capite, quæ circa Veniam ætatis Jure Germanico & hodierno obtineant, quam licet ignotam priscis Germanis fuisse attestetur SPENER *Jur. Publ. T. VI. p. 313.* & LVDWIG *in Differentiis Jurium in ætate puerum & majorum Cap. IX. §. 7.* qui ait, majorennitatem olim virtute fuisse æstimatam; dubium tamen haud est, ex eo fortassis tempore, quo Jus Romanum in terris Germaniæ fuit receptum, innotuisse. Servabimus verò ordinem in Capite antecedenti observatum, adeoque ante omnia, à quonam Venia annorum Germanico & hodierno Jure impetretur, considerabimus.

§. II.

Scilicet is est summus in Germania Imperator, ad cujus reservata dispensatio circa ætatem refertur *l. 1. 2. §. 3. C. de his qui ven. et.* Imo vulgo à Jctis Germaniæ majoribus regalibus: s. juribus majestatis annumeratur attestante ROSENTHAL. *d. Feud. Cap. V. n. 22.* Vid. STRUV. *Syntagn. Juris Publ. Cap. XII. §. 3. & 4.* sine dubio ex analogia LL. Civilium & Consuetudine Imperii. Exercet vero Imperator jus illud vel immediate, ubi, re coram judicio aulico examinata atque decreta, in Cancell-

cellaria Imperii Diploma conficitur. STRUV. *l. c.* §. 5. vel mediate per Comites Palatii Lateranensis quibus id juris inter alia in diplomate concessum. NICOL. *Resolut. Pract.* 24. n. 17. STRYK. *V. M. ff. T. d. Minor.* §. 9. KNIPSCHILD *d. Jure Civ. Imp. L. II. C. 4. n. 54.* fed in aliquibus restrictum ceu ex in sequentibus passim apparebit, cum ad LL. Civiles simpliciter astricti sint. BARTH. *Disp. d. Enanc. C. X.* §. STRYK. *V. M. ff. d. T.* §. 9. Pariter quoque Imperatore aut mortuo aut absente Vicarii in Imperio veniam ætatis indulgent. Vid. GRIEBNER. *Op. Jur. publ. T. II. Sect. 1.* §. 32. STRYK. *V. M. ff. Tit. de Minor.* §. 9. Simili cum iis autoritate gaudent. Curatores, Administratores & Locum tenentes Principis in minorenni ætate constituti. *a. A. B. Cap. 5.* ibi **Ein Verweser oder Pfleger des Reichs** &c. &c. & possunt ejusmodi personæ regulariter ea omnia, quæ ipse, cujus vices gerunt, facere posset, cum ejusdem privilegiis ac prærogativis omnibus gaudeant, id quod Juris Romani pariter ac Canonici analogiæ congruum esse, patet ex text. in *l. 1. C. de Offic. Vicar. l. 1. C. d. Offic. ejus qui vic. al. l. 7. C. d. proxim. Sacr. Scrin. L. XII. C. si Episcopus C. 2. qu. 6. j.* ROSENTHAL. *d. Feud. Cap. IX. Concl. 30. membr. 1. n. 8.* Neque tamen Camera eandem veniam concedit. MTLER ab EHRENBACH *Erol. Ord. Imp. Cap. I. §. 2.* P. MÜLLER *ad Struv. Exerc. VIII. L. IV. T. IV. §. 53. lit. B.* neque Austregæ Imperii.

§. III.

Hæc de Imperatore. Sed quid dicendum de Statibus & Principibus aliis Imperii? His certe potestas concedendi veniam subditis suis disputari nullo modo potest

potest per ea quæ ex solidis rationibus deducunt MYLER. ab EHRENBACH. *Etol. Ord. Imp. cap. IV. §. 9.* KNIP-SCHILD *d. Jur. Civ. Imp. L. II. C. 4. n. 54.* LIMN. *Jur. publ. T. I. L. II. C. 9. n. 149.* Add. *Specim. Jur. Publ. L. III. C. 5. §. 39. L. V. c. 3. §. 52.* quicquid alii secus sentiant, quorum rationes refutatas dedit modo laudat. MTLER, ab EHRENBACH. *l. c. §. 7. seq.* cum Princeps idem in territorio suo possit, quod Imperator & Papa REINKING. *d. R. S. & Eccl. L. I. Cl. V. c. 6. n. 4. seq.* vid. MEV. *Decif. P. III. Decif. 305.* propter Superioritatem territorialem qua per *J. P. O. Art. 8. §. 2.* & CAPIT. LEOPOLD. *art. 2.* gaudent. Idque adeo ut & jus prohibendi exercent contra Comites Palatinos laudati Status, cum illi ex Imperatoris in Diplomatis facta Concessione jus illud sibi asserant, ita ut si veniam ætatis concesserint ea nullius sit Effectus. STRUV. *Synt. Jur. Publ. Cap. XI. §. 20.* ceu pluribus apparet ex Rescripto à Serenissimo Saxoniae Electore dato apud BARTH. *Tr. d. Gerada Cap. V. p. 349.* Cujus hæc verba: **B. G. G. Liebe Getreue.** Wir haben Uns aus euren vom 12. hujus eingeschickten Bericht und zugehörigen Inserat vortragen und vorlesen lassen, welcher gestalt N. N. Comes Palatinus Cæs. sich unterstanden, Veniam ætatis zu ertheilen. Wie Wir nun ermeldtes N. N. Beginnen mißfällig vermercken, und dergleichen Uns aus Landes-Fürstl. Hoheit zustehendes Regal weder ihm, noch sonst iemand anders zu exerciren verstaten können. Als begehren Wir, ihr wollet kraft dieses dergleichen Diplomata von obberührten Personen ungesäumt abfordern, und denen Curatoribus, daß sie bis zu ihrer pflegbefohlnen erlangen

ten Majorennität die Vormundschaft noch ferner ge-
bührend verwalten sollen, andeuten. Vid. BARTH. *Dif-*
senf. in Praxi Dissens. 471. Conf. imprimis HORNII Program-
ma quo questio excutitur, Utrum Comes Palatinus veniam
ætatis in territoriis Ordinum Imperii impertire queat? in Ap-
pend. Jur. Feud. N. X. Imo quod majus adhuc, neque
hæc potestas concedendi ætatis veniam ab Impera-
tore ipso invitis Dominis territorii in præjudicium eo-
rum exerceri potest. a. CAP. LEOPOLD. *Art. 3.* Nec
quoque ab uno Statuum Imperii veniam ætatis impe-
trans in alterius territorio pro tali habetur, si actus ibi
aliquis peragendus veniat. RHET. *Inst. Jur. Publ. L. II.*
T. II. §. I.

§. IV.

Enimvero & Civitates Imperii hac utuntur pote-
state. STRYK. *V. M. ff. T. d. Minor. §. 10.* Neque non
patriæ suæ moribus præter Principem & summum Ma-
gistratum Curiam quoque provincialem, aliosque Judi-
ces ordinatos, quibus id facere jure legitimo compe-
tit, ætatis veniam concedere solere testis est GROEN-
WEGEN *de Legibus abrog. ad Tit. C. de his qui ven. act.*
Verum in nostro Imperio hodiernum Senatus municipales
ANTON. FABRO *in Rational. ad l. 3. ff. de Minor.*
hac potestate privantur, nisi specialissime hoc Privile-
gium ipsis sit concessum, quali in Ducatu Würtenber-
gico cujusvis loci magistratum gaudere plenissime as-
serit BESOLD. *in Delib. L. I. Tit. d. Venia ætat. Fürstl.*
Württembergisches Land-Recht, P. II. T. 27. aut consue-
tudo aliter ferat, quam dari in Civitate Stralsundensi
EX MÆVIL *Comment. ad Jus Lubec. L. I. Tit. 2. art. 7. n. 20.*

C

§ 30.

§ 30. affert MTLER. ab EHRENBACH. in *Erol. Ord. Imp. Sep. cit. cap. 2. §. 7.* Denique nec sacrum Collegium, veluti Capitulum, Episcopo veniam ætatis largiri potest. LVDEWIG in *Differentiis jurium in ætate puberum* § majorum cap. XI. §. 14.

§. V.

Persona, quibus ætatis venia concedi solet, æque ac Jure Romano, adolescentes seu minores sunt, cum mares tum foeminae, quos Jure Imperii Anno demum XXV. Jure Saxonico anno XXI. majores evadere notum est. CARPZOV. *P. II. c. II. d. 9.* Imo universae Domui & Familiae olim venia ætatis concessa veluti Domui Holfaticae à Ferdinando III. Imp. Cujus Diploma extat apud LVNIG. in *Archiv. T. IV. Dom. Holfat. n. 133.* Sic quoque Ferdinandus II. Imp. anno MDCXXV. Hassiacae Familiae principali veniam ætatis indulgit. Vid. REINKING. *de Reg. Sec. L. I. Cl. XI. c. 12. n. 57.* Ceterum coincidunt requisita eorum cum iis, quae de Jure Romano erant, scilicet ut honestatem morum prae se ferant, &c. Vid. §. 4. *cap. anteced.* & solet, veluti in Saxonia Serenissimus à quo venia annorum petitur à magistratu ejus causa relationem exposcere in hunc fere modum: Uns bittet N. N. daß wir ihm, weil er bereits nach dem beygebrachten Kirchen-Zeddut in dem ein und zwanzigten Jahre stünde, und von dem Verstande sey, seinen Sachen selbst vorzustehen, Veniam ætatis ertheilen mögten, gestalt aus dem Inschluß zu ersehen. Damit wir Uns nun hierauf resolviren können, ist Unser Begehren, ihr wollet von seinen Befreunden, auch sonst seiner Aufführung und Verstandes halber,

ber, Erkundigung einziehen, und hiervon euren aller
 unterthänigsten Bericht erstatten &c. &c. Equidem Im-
 perator Illustribus Personis, veluti Principibus Comiti-
 bus atque Baronibus Imperii, ætatis privilegium largi-
 tur. Vid. STRUV. *Syntagn. Jur. Publ. Cap. XII. §. 4.* nisi
 aut specialibus pactis gentilitiis aliud ac LLbus commu-
 nibus definitum tempus deprehendatur. Vid. plur.
 LIMN. *Jur. Publ. L. II. Cap. IX. n. 150. & L. III. c. 7. n. 4.*
 Inde cum in A. Bulla Electoribus annus XVIII. majorennitatis sit constitutus, nequit iis Imperator ante an-
 num hunc inchoatum veniam ætatis indulgere: id
 quod contra DIONYSIVM GODOFREDVM evincit LV.
 DEVVIG in *Disp. sep. cit. cap. IX. §. 9.* Non immorabi-
 mur jam Exemplis, quorum pleni sunt omnes historia-
 rum scriptores, & contenti erimus adducendo unicum
 illud Potentissimi hodierni Borussia Regis FRIDERI-
 CI WILHELMI, qui heres regni expleto XVI. ætatis
 anno à FRIDERICO Rege Borussia Patre gloriosissi-
 mæ memoriæ pro majorenni fuit declaratus. Vid. *Nov.*
Lit. Germ. Mens. Octobr. 1704. p. 384.

§. VI.

Ad annos quod spectat quibus hodie privilegium
 ætatis impetratur, conspirant in hoc Jcti; non adeo
 scrupulosam eorum amplius requiri observationem,
 qui Jure Romano pro forma præscripti sunt, sed si
 constet, aliquem aptum satis esse ad res suas pruden-
 ter administrandas, pro lubitu dari solere, prout plu-
 ribus docent GROENVVEGEN *d. Legibus abrogatis ad l. 2.*
C. d. his qui ven. et. n. 3. & 4. SIMON VAN LEEWEN
in Cens. for. L. 1. C. 18. n. 8. Et DVARENVS eos tam
 C 2
 stri-

strictè non observari, exemplo quo anno XVII. alicui
 venia ætatis sit concessa probat. in *Comment. ad Tit. C.
 d. his qui ven. et.* Quod ipsum licet negare, & Principem
 vel statum Imperii necessario ad l. 2. C. d. his qui
 ven. et. adstrictum esse, nec aliter masculino vel foeminae
 ætatis privilegium indulgere posse, nisi adimpleto
 anno vicesimo vel decimo octavo affirmare videatur
 MTLER. ab EHRENBACH. *Etol. Ord. Imp. Cap. IV. §. 5.*
 in subsequenti tamen §. 7. susque deque habitis rationibus,
 quæ pro ea re afferri possint, expressis verbis contrariam
 Sententiam veram dicit, ac nihil se videre ait, quid impedi-
 at, quo minus Imperii Princeps circa vicesimi anni metas
 adolescentis ætatis veniam petentis aliud suppletive ac
 dispensative statuere ac indulgere queat, etiamsi octodecim
 tantum annorum existat, præsertim si talem dispensationem
 urgentes causæ postulent. Cujus rei Exempla quotidiana
 prostant, nec in illustribus tantum Personis scrupulosa
 annorum Jure Romano definitorum exactio cessat. vid.
 HERT. in *Opusc. Var. T. II. p. 128.* sed & in privatis. RHET.
Inst. Fur. Publ. L. II. c. 11. ZIEGL. *d. Fur. maj. L. I. c. 11.*
 Videre quoque illud licet ex diplomate super concessa
 C. L. B. ætatis venia à Summo Regimine in patria dato
 inferius legendo. Interim Exempla illustrium personarum,
 qui ante vigesimum annum egressum ætatis veniam
 impetrarunt vide sis in WENCESLAO Rege Bohemiae apud
 GOLDAST. *d. Regn. Bohem. L. VI. c. 19.* PHILIPPO Hassiæ Landgrafio, in SINOLD. *Disp.
 d. Vicar. Imp. th. 49. inter Disp. Basil. Vol. V.* CHRISTIANO
 IV. Rege Daniæ, apud HERING. in *Tr. d. Fidejussor.*

for. cap. 7. n. 110. JVLIO Pomeraniæ Duce apud MATTH. STEPHANI d. *Jurisd. L. II. P. I. c. I. membr. 2. n. 137.* & CAROLO Lotharingiæ Duce THOMAS MICHAEL d. *Jurisd. Concl. 32. lit. c.* Recentiora qui velit, quærat in STRUV. *Synt. Jur. Publ. Cap. XII. §. 4.* Diploma quoque FRIDERICO Duci Saxonix ex Serenissima Domo Gothana annum decimum octavum nondum egresso datum Ebersdorff d. 12. Septembr. MDCXCIII. invenire est in NEVII *Jur. Feud. p. m. 402.* Pariter huc pertinet exemplum Potentissimi hodierni Borussiarum Regis FRIDERICI WILHELMI supra allatum, anno XVI. venia ætatis donato. Hæc vero quæ habet *Autor des Vorhofs der gangen Jurisprudenz p. 412.* in Saxonia veniam annorum semper anno XVIII. ex observantia perpetua dari, fundamento carere videntur. Sed & Comites Palatini quibus jus veniam ætatis concedendi datum est, præcisè ad observationem annorum Lege Statutorum astringuntur. STRYK. *V. M. ff. L. IV. T. IV. §. 9.* RIVIN. *Enunciat. p. m. 346.* etiam in iis terris, ubi jus illud libere exercent.

§. VII.

Modus, quo dicta venia ætatis & petitur & conceditur, est, ut cum persona, quæ ejus concessionem postulat, Curatores proximique agnati simul preces deferant, atque de petentis ætate animique probitate testimonium edant: quem ex BESOLDO allegat SCHWEDER *Introd. in Jus Publ. Sect. I. c. 15. §. 6.* Quo facto diploma eo nomine confectum, in Imperio quidem coram ejus Cancellaria, illi datur, quod Judici competenti insinuari debet. In Saxonia ita fere proceditur, ut

C 3

preces

preces à minore, qui veniam ætatis impetrare cupit, ad Serenissimum deferantur, additis rationibus & vitæ, quæ eam expetat, itemque testimonio ætatis & vitæ, quo facto Serenissimus eo quo §. 5. exhibuimus modo ad magistratum rescribit ut informationem de ætate petentis ejusque probitate animi, suscipiant, & qua ætate quibusve moribus sint, sibi referant; Ex qua relatione si constet, petentem talem esse, cui administratio rerum suarum libere permitti & venia ætatis concedi possit Serenissimus Magistratui rursus rescribit. v.g.

Nachdem Wir auf euren Bericht, weil C. L. B. nach eingezogner Erkundigung von ihren Vormunden und Freunden ihrer Aufführung und Wirthschafft halber ein gar gutes Lob und Zeugniß beygelegt wird, die gebethene Veniam ætatis ihr in Gnaden ertheilet haben; So können Wir zwar geschehen lassen, daß derselben ihre mütterliche Erb-Portion zu ihrer eignen Disposition und Fortsetzung ihrer Nahrung verabsolget werden möge, und habt ihr euch hiernach gehorsamst zu achten. Diploma vero eo nomine confectum petenti peculiare traditur. Cujus tamen tenor diligenter inspiciendus est, ut videatur utrum in certo tantum actu, an per omnia & ad quid pro majori quis fuerit declaratus. Num vero fœminis quoque animi probitatem & mentis solertiam docere incumbat hodie, quod id Jus Romanum masculos solum facere jubebat? Disputatur ab *Actis hodiernis*, & vult sequioris itidem sexus personas ad hanc probationem alstrictas esse SCHWEDER *Introduct. in Jus publ. P. Spec. Sect. I.*

c. 15. §. 5. MYLER. ab EHRENBACH. *Etol. Ord. Imperii cap. 4. §. 3.* à quo tamen dissentit BRVNNEM. *Comment. ad Cod. l. 2. d. his qui ven. et.* Nobis tum ex Rescripto adducto tum ex Diplomate infra legendo cujus vigore foemina pro majore fuit declarata verosimile videtur, in Saxonia certe, æque ac in masculis, probitatis animorum documenta è foeminis exigi.

§. VIII.

Effectus qui Jure hodierno ex Concessione Veniæ ætatis resultant, coincidunt prorsus cum iis, qui in *Capite precedente* ex Jure Romano à nobis sunt enumerati. Ideoque pro majoribus habentur, nec Curatore in Judiciis, neque circa administrationem rerum suarum celebrandosque & resolvendos Contractus, indigent, possunt ad divisionem provocare, ad effectum alienandi immobilia, uti pronunciarunt Scabini Lips. Mens. Jan. MDCLXXXIV. apud BARTH. in *Hodoger. for. Edit. noviss. p. 567. j. RIVINI Enunc. for. p. m. 347.* Pro aliis quoque valide intercedunt, iisque donant. Enim vero quod ad intercessionem pro aliis spectat, personalis illa esse debet, cum bona sua pro aliis hypothecæ subjicere æque ac Jure Romano prohibeantur, v. MYLER ab EHRENBACH. *Etol. Ord. Imp. Cap. VIII. §. ult.* De donatione autem quod dictum est, à rerum geradicarum donatione foeminam in Saxonia, tametsi pro majori fuerit declarata, excludi affirmat. BARTH. *Tr. d. Gerada Cap. V. §. 34. p. 341.* ex ratione, quod res geradicæ utpote plerumque pretiosæ quæque servando servari possunt, immobilibus comparentur l. 22. C. de

de Admin. Tut. ad quarum alienationem neque Curatoris auctoritatem sufficere notum.

§. IX.

Simili quoque ratione hodie minoribus accensentur hi, qui veniam ætatis sunt consecuti I) in alienatione bonorum immobilium, quæ fieri valide ab ipsis nequit, nisi in concessione veniæ expresse fuerit permiffa. Vid. plur. RIVIN. *Enunc. for. p. m. 347.* vel ex sententia LVDEWIG in *differentiis Furium in ætate puberum & majorum Cap. IX. f. 14.* Principes sint qui bona alienare velint. Idem dicendum II) de hypotheca, cum alioquin, prout modo ante asseruimus, & hæc sit prohibita. Neque minus III) interdictum ipsis est tutelam s. fratrum s. aliorum suscipere. MYLER. ab EHRENBACH in *Etol. Ord. Imp. Cap. 7. §. 3.* STRUV. *Consil. feudal. p. m. 110.* FINCKELTHAVS *Obs. posth. 20.* MENCCKE *Tr. Synopt. Proc. Jur. Comm. & Sax. Elect. Disp. VI. Tit. 9. §. 2.* à quibus Illustres Personas excipit, & per veniam ætatis illos fratrum suorum natu minorum tutelam adipisci asserit, exemploque Mauritii Friderici, Comitis ab Hohenloh, cui ao. ætatis XX. Cura fratrum minorum per Diploma quod exhibet LIMNÆVS *Addit. Tom. pr. ad L. II. c. 9. n. 151.* fuit demandata, comprobatur STRUV. in *Syntagm. Jur. Publ. Cap. XII. §. 5.* ideo quod, cum ipsis regimen provinciæ concedatur, facilius admitti quoque possint ad ea, quæ adhuc minoris sint. Porro IV) non admittit ejus modo personas pro majoribus declaratas ad officia publica MYLER ab EHRENBACH. *l. c. Cap. VII. §. 5.* adeoque nec V) in arbitrium

bitrium eligi hodiernum poterunt. Nisi Princeps ali-
quod munus publicum ipsis ex certa scientia & pro-
prio motu contulerit. Prohibentur VI) in Lusatia Su-
periori minores pro majoribus declarati ante annum
vigefimum quintum ætatis completum Cambium da-
re. Vid. *Cod. August. P. III. p. 525.* Itemque VII) bona
in feudum offerre **Bernhard von Rohr** *Introd. 23. Ju-
rispr. priv. pag. 352.*

§. X.

Restaret jam agere de restitutione in integrum,
quatenus illa contra ætatis veniam impetratam locum
habeat. Verum enim vero cum nihil alieni hac in
parte à Jure Romano comprehendatur in Jure Germa-
nico & hodierno, nisi quod beneficium hoc Principibus
adimat. **LYDEWIG** in *Dissert. sep. cit. Cap. IX. §. 16.* in
discutienda hac materia prolixi esse nolumus, quan-
quam difficile hanc restitutionem concedi affirmet.
MYLER ab **EHRENBACH** *l. c. Cap. IX. §. 9.* id solum-
modo dispicientes: An minor, qui veniam ætatis im-
petravit, & cum decreto judicis fundum alienans læ-
sus fuit, restitutionis gaudeat beneficio? Negat eam
quæstionem de Jure Romano **SCHILTER** *Exerc. ad ff.
XI. §. 2.* Affirmat tamen *eodem loco* moribus restitu-
tionem in integrum utique habere locum. Conf. **LAV-
TERBACH.** *Concl. 6. §.* **MYLER** ab **EHRENBACH** *l. c. Cap.
IX. §. 1.* Diffidendum tamen non est, nihil in hoc Ca-
su peculiare à conditione alius minoris esse, imprimis
si præsupponamus, quod per quinquennium tacuerit,
& hoc modo Contractum semel celebratum tacite
quasi confirmaverit. *v. l. fin. C. si major factus rati.* Dein-

D

de

de quaeritur: An si Adolefcens veniam ætatis impetra-
 verit à fuo Principe, fed in extero loco poftca contra-
 hat, læfus reftitutionem in integrum petere poffit, quia
 fecundum hujus loci ftatuta fine venia ætatis non
 dum majorennis effet? Id quod negatur. In qualitati-
 bus enim perfonæ fpectatur ubique Jus loci ubi per-
 fonæ certa qualitas fuit impreffa. Vid. HUBER. l. 3. *Ju-
 rispr. Univ. c. 10. n. 35. fequ. & n. 38. & quas allegat. Confult.
 Holland. P. IV. Conf. 166.* Vid. HERT. T. I. *Opufc. feët. IV.
 §. 12. p. 182.*

§. XI.

Sufficiant hæc attuliffè de Venia ætatis tum de
 Jure Romano tum Germanico & moribus confidera-
 ta. Neque amplius quid refat, quam ut in fine
 Differtationis noftræ debitam pro-
 fiteamur

Soli Deo Gloriam!

Formu-

Formula Diplomatica

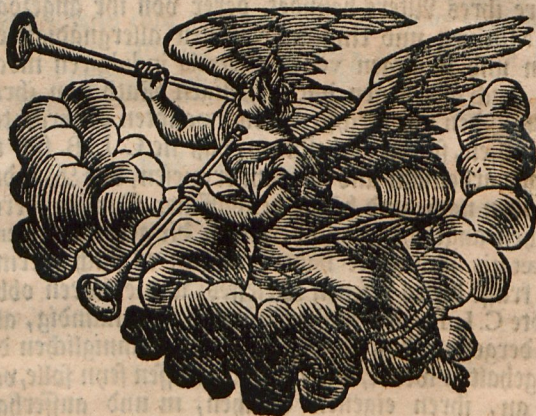
Quo venia ætatis concessa in Saxonia
Fœminæ.

SON Gottes Gnaden Wir Friedrich August / König und Chur-Fürst 2c. Thun hiermit kund und zu wissen, demnach Uns C. L. B. aller demüthigst angelanget, und gebethen, daß Wir ihr, nachdem sie sich mit N. N. verehlichet, die an ihrer Mündigkeit ermangelnde Zeit, da sie sich im 18. Jahre ihres Alters befindet, derer von ihr angezogenen Motiven und Umstände willen allergnädigst erlassen und hingegen veniam ætatis indulgiren möchten, auch aus denen durch hiesigen Rath von ihren Vormunden und nechsten Anverwandten beybrachten Zeugnissen, so viel zu befinden, daß sie C. L. B. sich jetzt gar arbeitsam und sparsam erwiesen, daß Wir diesem allen nach, und bey so beschaffenen Dingen, deren Suchen angesehen, und derselben die gebethene veniam ætatis indulgiret haben. Thun es auch hiermit und kraft dieses offenen Brieffes, und erklären obbemeldte C. L. B. pro Majorenni und vor mündig, also und dergestalt, daß sie hinführo von männlichen davorgelassen werde, und ihr nachgelassen seyn solle, von nun an, ihren eigenen Sachen, in und aufferhalb Reichens, ohne einiges Menschen Widerreden, selbst vorzustehen, auch frey und ungehindert, jedoch geziemender

mender und billiger massen, alles dasjenige, was die Nothdurfft erfordert, zu beobachten, gestalt alles das, so sie in ihren eigenen Sachen forthin vornehmen, thun und lassen wird, kräftig und beständig seyn und bleiben solle. Zu Urkund mit Unserm zu Ende aufgedruckten Cansley-Secret besiegelt und geben zu Dresden am 1. Octobr. 1728.

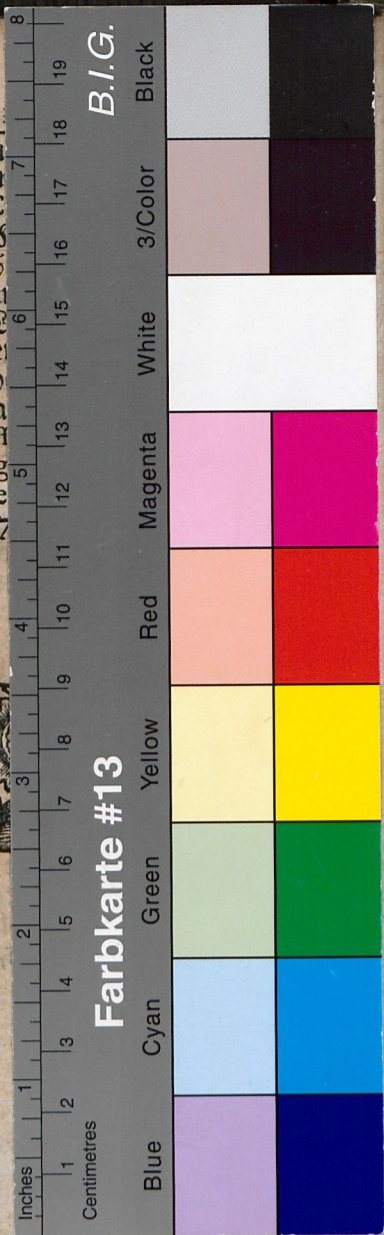
(L.S.)

August Beyer.
Johann Jacob Stein.

(X228 2285)

12 2/3.

1729,2
O. D. B. V.

4
2

DISSERTATIO INAUGVRALIS IVRIDICA,

DE

VENIA ÆTATIS
SECVNDVM IVS
ROMANVM

ET

LL. GERMANIÆ HODIERNAS,

QVAM

CONSENTIENTE

INCLVTA FACVLTA TE IVRIDICA

IN PER- ANTIQVA ERFFVRTENSIVM
ACADEMIA

SVB PRÆSIDIO ALTISSIMI

PRO

SVMMS IN VTROQVE IURE HONORIBVS
CAPESSENDIS

IN AVDITORIO ICTORVM MAIORI

DEFENDET

JOH. CONSTANTINVS GELLIIVS,

Dresdensis,

ibidemque Advocatus immatriculatus.

DIE XIV. MARTII M DCC XXIX.

ERFORDIÆ,

Litteris GROSCHIANIS, Acad. Typogr.

